

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. h. Expedice se nachází u města Pešti na masném trhu v 1. poschodí. Za inserty platí se mimo kolek 30 kr. za rádek 3 kr. poprvé, 2 kr. podruhé.

DALIBOR.

Předplácí se: půll. 1 zl. 50 kr., celor. 3 zl. r. č. S poštou: půll. 1 zl. 70 kr., celor. 3 zl. 40 kr., rak. čísla. Pro státy německé: půll. 1 toľ., 8 nov. gr. celoročně 2 toľ. 16 nov. gr.

Časopis pro hudbu, divadlo a umění vůbec.

Odpovědný redaktor: Emanuel Meliš.

Jan Vilém Hrbek.

(Narozen 1799 — † 1861 dne 10. ledna.)

Životopisný nástin, podává J. H.

(Dokončení.)

Jan se rozloučil se svými drahými rodiči, bratry a sestrami, se svým klavírem a konečně rodištěm, a odebral se do Prahy r. 1810. Byl to proň krok veledůležitý, jenž měl rozhodnouti o lepší budoucnosti, než jaká mu doma kynula. Oblíbil si jisté nástroje hudební, odvykl brzy domovu. Jeho nejoblíbenější nástroj byla *flétna*, kterouž si za svou přítelkyni zvolil a jí až do konce života svého věren zůstal. Mezi všemi předměty mu byla *hudba* nejmilejší; zaměstnával se nejvíce touto, vyvoliv sobě ještě krom flétny *piano* a *lesnici*, na kteréžto nástroje, maje je flétně podřízenými, za krátký čas velký pokrok učinil.

Tehdejšího času se stal Jan miláčkem p. profesora Janyše, jenž často slepce v ústavě navštěvoval a hudbě vyučoval. Byl to muž, co výtečný flétnista známý, který ukázal Janovi pravý způsob pískání. Jak šťasten byl nyní Jan, slyše ponejprv p. profesora Janyše přednášeti! Jak zaplesal, slyše zvuky, jež čarovně působily na útlé srdce jeho! Tato první přednáška učinila naň velký dojem a zůstala dlouho vryta v srdci mladistvém. Od této chvíle mu nebylo smutno, neb použil každé chvíle, by se na svůj oblíbený nástroj vycvičiti a zdokonaliti mohl. Jeho představení se divili pokroku, kterýž on v krátkém čase učinil. Ve své stále tmě hleděl se vyrážeti zvuky, které ze své flétny vyluzoval. Zvukové jeho flétny nepůsobili jen mocně na něho, nýbrž okouzlovali každého jiného posluchače. Mohl každý pozorovat, že se útvary zvuků jemných, jež k uchu svých přátel zasílal, podobá chvílemi kvilení dítěte, jež prosí o milost — o dar světla, jenž mu až dosaváde — scházal.

Pobyt v ústavě 6 let a vycvičiv se v hudbě, žádal sám, zdali by z ústavu vystoupiti směl? Chtěje se v hudbě ještě lépe zdokonaliti, vystoupil r. 1816 z ústavu, rozloučil se s Prahou a odebral se do Vídně. Tam se seznámil s váženým lékařem p. pr. Beerem, který ho ujišťoval, že pak-li u něho operaci podstoupí, opět zraku jeho spomoženo bude. Koje se nadějí, že snad přec prohlédne, podstoupil tuto s velkými bolestmi spojenou operaci. Získal tím tolik světla, že den od noci rozeznati mohl. Jeho Veličenstvo císař pán

dal laskavě veškeré s tím spojené výlohy zapraviti. Potěšen velice, že opět alespoň několik paprsků světla okem jeho vcházeti může a že se sám císař pán o jeho uzdravení stará, vrátil se opět do své vlasti.

Roku 1822 vystoupil v akademii hudební v Praze, kterážto ku prospěchu pr. ústavu slepců zřízena byla. Později byl tak šťasten, že se u přítomnosti Jeho ap. Veličenstva slyšet dáti mohl, a ku svému potěšení došel pochvaly a spokojenosti. Při této příležitosti zmínil se mezi jiným, žeby ještě lépe pískal, kdyby lepší flétnu měl. Na jeho slova se vzal ohled. Byloť umělci 100 zl. stří. darováno, aby sobě lepší flétnu koupili a v umění ještě více prospívati mohl. Takovým způsobem přišel Hrbek k flétně, kterou Štěpán Koch, hotovitel hudebních nástrojů ve Vídni, sám zhotovil. Na flétnu darovanou se dal Hrbek dne 30. ledna 1825 veřejně v koncertě slyšet.

K tomu účelu nechal kníže Dietrichstein zemský stavovský sál vyprázdniti, při čemž slepého umělce tehdejší výtečníci: p. ředitel zpěvu Klementi a znamenitá zpěvačka Sonntagova výtečně s dobrým výsledkem podporovali. R. 1825 byl v měsíci lipnu v Karlových Varech zase uspořádáním koncertu zaměstnán; však ale smrtí guberniálního rady z Plazců se to celé podniknutí zrušilo. Na svých uměleckých cestách v království českém byl všude laskavě přijat a zvláště však dne 31. března 1826 v Jabloni od hudby milovné a ctěné rodiny p. hraběte ze Špachtů. V Brně vystoupil roku 1827 třikrát veřejně na divadle. V Holomouci dostalo se mu cti, že před Jeho Eminencí velkovévodou a kardinálem Rudolfem, kterýž s ním osobně delší čas hovořil, hráti směl. Z Holomouce se odvážil na další cestu; procestovav Opavu, Lehnici, Vratislav a v r. 1829 Břetislav *), Pešť, Bělohrad, Záhřeb, Karlovec, Řeku, Terst, Lublaň, Linec a Štýrský Hradec. V listopadu 1829 cestoval do Řezna, Norimberka, Bamberka, Kasselu, Koburka a Gothy, v kterých posledních dvou městech se mu povedlo, před rodinou velkovévody vystoupiti. Účinkovav v roce 1830 ve veřejné akademii, která se ku zlepšení pr. ústavu opět slepců způsobila, odebral se do Drážďan, kde se u přítomnosti Jeho Veličenstva a veškerého kr. dvora dvakrát slyšet nechal a velkého úspěchu dosáhl. Dne 3. prosince 1830 se objevil v kr. divadle Pražském ještě jednou před svými krajany a rodáky, kteří jeho talent stále

*) Viz: Denkwürdigkeiten des Prager Blindeninstitutes für arme blinde Kinder und Augenkranke. (1831.)

tak uznávaly. Tentokrát se nechal naposled slyšet, umíniv sobě na delší čas cestu do Vlach podniknouti. Rozloučiv se s Pražany, chtěl cestu do Italie konati, což ho později rozeslo, an sobě umínil ve své vlasti zůstat. Nyní trávil dny svého života ve svém rodišti. Odtud často učinil výlet do blízkých měst Českých. Všude byl rád uvítán. Získaje sobě koncertováním jmění, zahospodařil si tolik, že mohl ze své jistiny spokojeně být živ. Později vstoupil do stavu manželského, vyvoliv si za svou choť *Česku*, která mu ale jeho žití ztrpčovala. — Hrbek byl znám co umělec a kdo ho slyšel, jak citlivě přednášel na flétnu, mohl říci, že přednášel s hlubokým citem. Co slepec byl v hudbě neunavený a vyučoval též ve svém rodišti mládež pianu, kteréž výborně laditi uměl. Požíval za to též přízeň vrchnosti Komorno-Hradecké a byl i na jiných panstvích hostem vítaným. R. 1843 vypukl oheň v jeho rodišti a všecko jmění mu ztrávil. Jen flétna byla zachráněna. Oželel věci tyto, mezi kterými bylo též mnoho musikálií. Pustiv se, maje vůdce svého, do světa, získal si koncertováním svým tolik, že mohl být pohodlně živ. Koupil sobě dům, v kterém by i své stáří se svou rodinou pohodlně ztráviti mohl. Nepředstavoval si, že bude tak krátký čas v něm zůstat, an r. 1861 v měsíci lednu onemocněl a po šesti dnech, dne 10. ledna na věčnost se odebral. Jmeno jeho bude žiti v paměti těch, kteří ho slychávali se zalíbením na flétnu, na níž jistý básník i báseň složil.

O skladbách Václava Karla Holana Rovenského.

Před nedávnem zmínili jsme se o výtečném českém kontrapunktistovi Janu Trojanu a jeho skladbách; nyní seznámíme naše čtenářstvo s jiným slovutným skladatelem. Je to *Václav Karel Holan* Rovenský, jenž r. 1693 kapelnické místo na Vyšehradě zastával. Kdy se narodil, kdy v úřad kapelníka dosazen jest a kdy zemřel, posud není známo. Podivná věc, že se o něm ani *Dlabač* ve svém „Künstlerlexicon für Böhmen“ nezmiňuje. Holan Rovenský žil o sto let později a velkých zásluh o domácí umění sobě dobyl vydáním velkého kancionálu: „*Kaple královská zpěvná a musikalní v řeči a jazyku českém svatováclavském, t. j. kancional a kniha zpěvná na všechny svátky a slavnosti vejroční*“ (v Praze fol. 1693). O skladbách jeho sepsal p. L. Zvonař pěkný článek pro „Listy Národní,“ jež zde následovati budeme.

Soudíce ze spořádání a srovnávání (harmonisování) starších i starých zpěvů, jakož i z vlastních skladeb, které v kancionálu položil, byl *Holan* hudebního umění ve všem mocen. Basy, jimiž staré nápěvy opatřil, jsou dobré, jadrné i rozmanité; jednotlivé hlasy ve vícehlasých skladbách jsou vedeny dosti samostatně; srovnalost (harmonie) hlasů pak jest ladná i nenucená. Obě tyto vlastnosti nalezájí se při největší části Holanem upravených zpěvů v hojně míře, alespoň v hojnější, nežli při pozdějších skladatelích a varhanících, že mohou býti vzorem i mnohému z nynějších varhaníků co provazečů církevních písní.

Skladby v tomto kancionálu jsou způsobu nejrozmanitějšího a ceny rozličné. Jsou to kratičké popěvky pro jeden, dva i více hlasů, delší písně pro tři i více hlasů, dvojsbory pro šest až osm hlasů, arietky pro jeden a dva hlasy s průvodem varhan, houslí, polnic a pazónů. Umělejší hudební formy, jako na př. kanony neméně zde zastoupeny jsou, avšak cena jejich není veliká. Co do povahy skladeb, můžeme říci, že je zde celá škála proběhnuta; jsou zde nápěvy od nejzákladnější až k rozjařenému, vzletnému zpěvu, jakož i od vážného chorálního zpěvu až k nejpohybnější světské písničce.

Starých zpěvů mnoho jest do tohoto kancionálu přijato, a mnoho básní, které za dobré staré nápěvy mají nový, pro tehdejší časy moderní nápěv. Nové tyto nápěvy nerovnájí se v ceně starším, ba zůstávají daleko za nimi. A porovnáme-li je se starými, můžeme si dobře učiniti pojem o vkuse, jakýž ku konci XVII. věku v církevní písni panoval. Bohužel nezni po porovnání úsudek tak, aby vkusu téhož času lichotil. Nové nápěvy jsou již až příliš proniknuty světským duchem. Uchu ovšem více lahodí, požadavkům ale církevní písně nikterak nevyhoví.

Ačkoli byl *Holan* všelikého druhu protizpěvu (kontrapunktu) mocen, a jak z mnohých příkladů soudíme, rád kontrapunktoval, máme přece za to, že měl větší nadání k libeznému zpěvu, nežli ku kontrapunktickým formám; neboť jsme nenašli v celém kancionále ani jedné skladby, v níž by se byl co značný kontrapunktista, jako na př. *Trojan*, osvědčil. Za to jsou ale mnohé jeho melodie velmi půvabné, něžné, tklivé a srdcejemné, a opírají se o tak dobrou, rozmanitou a živou harmonii, že nemáme čeho litovati.

Ze skladeb jeho vynikají zvláště:

1. píseň: „*O pokrmě pocestných*“; 2. dvojzpěv pro dva soprány: „*K horám chvátám, pospíchám*“; 3. jednozpěv o sv. Liguriášovi; s průvodem dvou houslí a varhan; 4. trojzpěv: „*Boží rodičko*“ pro dva soprány a bas; 5. trojzpěv: „*Všickni zvučně prozpěvujte*“ pro dva soprány a bas s průvodem houslí, basetu a basy; 6. sbor: „*O sem s nebe*“ pro čtyry hlasy; 7. velmi utěšená píseň pro čtyry hlasy: „*Nikdy lepšího nebylo*; *) 8. *rekviem*; **) a 9. litanie pro 4 hlasy s průvodem varhan. Sjímká původního rukopisu této litanie přidána jest řečenému kancionálu.

Ze starých písní, k nimž počíslovaný bas přičinil, jmenujeme: „*Svatý Václave*“; „*Ukřižovaný Kriste*“; „*Otče náš milý Pane*“; „*Přišel jest k nám obr silný*“; „*Třikrátě znamenali*“.

Z poznámky na str. 348 dozvídáme se, že vydal *Holan* také „*pašie, písně pohřební, škály muzikální a kalendář trvající s aritmetikou*“ jež se „*mohly koupiti v špitále u mostu v staré Praze*.“ Řečený kancionál uvádí *Jungmann* ve své literatuře V. 101., o paších, kalendáři, pohřebních písních a muzikálních škálách nečiní zmínky.

Že se hudebníkům i za Holanových časů peněz nedo-

*) Provedla se 22. března lonského roku v koncertě žofínské akademie, řízením p. Zvonaře.

**) Původně pro jeden hlas s počíslovaným basem. Pan L. Zvonař upravil jej pro mužský sbor, v kterémž úpravě se zpívalo již několikrátě při národních smutečných slavnostech za *Jungmanna*, *Hanku*, *Píce*

stávalo, toho vědomost nám zanechal Holan v této poznámce: „ačkoliv měl býti jiný rejstřík, ale pro mdlobu (sic) nedostatků peněžitých to se státi nemohlo.“

Vydání kancionálu omluvil v následující předmluvě, kterouž zde doslovně klademe: „Předmluva čili správa pobožnému kantoru neb muzykantu. Znamenati pobožný zpěvák, že jsem tyto pobožné zpěvy tak podle své sprostnosti jak staré i nové, a některé ode mne na větším díle složené kantileny spíše skomponoval, což ne pro nákou chloubu, neb marný užitek a peníz, ale ke cti a chvále Boží se činí, a pokudž by se líbilo i na instrumenta mezi verši užívati se může. Mezi tím jednoho každého poslušně žádám, komuž se tato má chatrná práce do rukou dostane, pokudžby tam nějaká chyba v notách i také v textu, a že by dvě kvinty neb dvě oktávy, což ne z neumění, ale z přehlídnutí se stává, vynajiti se mohla, nebo nikdá rúže bez některého součku neroste, že to napraviti sobě oblíbí; začez jistě zde dobře se míti a potom v nebi odplatu bráti budete: a pokudž mně Pán Bůh propůjčiti ráčí dobrého zdraví, s nějakou mou prací podstatnější předně Bohu a jednomu každému sloužiti se zavazujíc, na všem dobře a šťastně při všech pracech domácích i polních míti se vinšuji.“

Skromná tato předmluva stačí, aby si mohl čtenář učiniti pojem o hmotných prostředcích Holanových, jakož i o mdlém účastenství současníků, o panujícím tehdeším názoru světa; rovněž může čtenář i o povaze a umění Václava Holana, jakož i o povaze hudebního umělce tehdejších časů náhled sobě osvojiti. Není řeč, kterouž Holan v předmluvě vede, řeč člověka, pod nějakým jarmem úpícího? Ba zajisté. Které asi bylo to jarmo? Bylo to jarmo, které v oněch časech z jistých škol vycházelo, jež ducha poutajíc, člověka zotročovalo. Byl to onen názor o světu a jeho umění, dle kterého měl člověk vůli svou jiné podřizovati a sebe vždy a všady zapírat, jakož i všeliké lidské umění a vědění za malicherné a liché považovati. Názoem tímto utrpělo umění škodu, že se nemohl duch povznesti a proletovati se v říši, všelikého tlaku prosté; plody umělecké pod takovýmto tlakem mohly býti jenom zádučivé, nyjící a žalné, aneb v opačném případě liché, ličené, oulisné a pravdy prosté. A také se v skutku potkáváme s těmito vlastnostmi obojího způsobu při skladbách v Holanově kancionálu. Holan doufal, že bude moci s nějakou „podstatnější“ prací Bohu a každému sloužiti; zdali se jeho naděje vyplnila a on dílo vyvedl, nemůžeme pro nedostatek potřebných pramenů pověděti. Možná, že něco většího složil, možná ale také, že mu poměry nepřály a že naděje a snahy jeho se rozdrtily o příkrost poměrů nepřiznivých, jež byly a budou vždy nejčelnějšími nepřátely všelikého umění. Uspořádáním a vydáním kancionálu řečeného prokázal Holan českému dějepisci hudebnímu veliké služby, že může dobrý obraz o hudebním umění, o vkuse tehdejšího času nejen v umění, nýbrž i v obecním vzdělání nakresliti.

Cesta do Kostelce.

Fraška v 1 jednání.

(Dokončení.)

15. výstup.

Karel (se stráží). Předěší, později Růžena, paní z Drahejšová s malým chlapcem.

Karel.

Nechte mne, ať jej dříve zkolím, potom ho můžete odvest do vězení.

Sýkora (neustále se brání).

Svou paní chci mít, svou paní!

Růžena (u vchodu do domu).

No pojďte přec matinko! pojďte přec!

Sýkora.

Aha! tu přichází má dcera se svou matkou! jsem vysvobozen!

Paní z Drahejšová (vedena Růženou, živě rozčilená).

Mé dítě — jsi tedy docela jista?

Sýkora.

Teď pozor na ten slavný výjev poznání! (zůstane pevně, s povznesenou hlavou státi.)

Paní z Drahejšová (pohlíží na Sýkoru opovrženě).

Tento zde?

Sýkora (uleknut).

Jak? Tento zde?

Paní z Drahejšová (jistěji).

Nikoli Rózo, to není tvůj otec — ani můj manžel.

Sýkora (pozoroval se své strany paní z Drahejšová).

Na mou věru! To není paní Sýkorová — neb by se byla musela ďábelsky (dvorně) k svému prospěchu změnit. Nápotom ale —

Karel.

Pravíte, že se jinujete Sýkora? Na, to znáte bezpochyby paní Živnou?

Sýkora.

Ovšem! ona jest mou sestřenicí!

Karel.

A moje kmotra.

Sýkora (jde ke Karlovi).

Jak se lidé někdy podivně sejdou! (k ostatním) Jsem ještě nyní tulákem (ke Karlovi), vy mladý písaři, kmotře mé sestřenice, budete snad tak láskav, a povíte mi, kde bych moji manželku — moji pravou manželku našel?

Karel.

Ano jistě — ona jest v Kostelci. (prohledává kapsy).

Sýkora (v zanícenosti k hostům).

Teď to vidíte, já jsem se jen v této paní mýlil, to se může každému stát. — Člověk se klame každodenně v paních.

Karel (vytáhne zapečetěné psaní z kapsy).

Vidíte pane, tuto mám právě psaní, které mi paní Živná doručila, bych je dodal její sestřenici a v kterém jí můj sňatek oznamuje.

Sýkora (čte adresu).

Paní Julii, Arnoštce, Miladě, Anjelině Sýkorové (mluvě) Zcela dobře! (čte) v Kostelci (změní hlas) nad Labem.

Všickni (se smíchem).

Ha ha ha!

Sýkora (mrzutě překvapen).

A já jsem v Kostelci nad Orlicí!

(Opět všeobecný smích.)

Ten hlupec Stejskal — on neudává, v kterém Kostelci. — Naposled není neštěstí tak ohromné, mám ovšem o několik mil dál, ale (ukazuje na hošika) a o jednoho kluka méně (pro sebe) malého Svobodu — Procházku — (se smíchem) nebo nějakého malého Potloukala. (hlasitě) Je mi přec milejší, že jsem se v domovních dveřích mylil.

Paní z Drahejšova.

No — teď — kde všechno se vysvětlilo, doufám, že alespoň s námi zde svatbě přítomen budete.

Sýkora.

S velkým potěšením byl bych tím 91tým hostem, ale chci přec nastoupit neodkladně cestu tam na Labe. (bere svůj vak.)

Potloukal.

Nuže tedy přeju vám šťastnou cestu.

Paní z Drahejšova (pro sebe).

Teď mi je opět levněj.

19. výstup.

Verunka. Předešlí.

Verunka (k Sýkorovi).

Pane, vy ráčíte odejet?

Sýkora.

Ah! je pravda! můj roztopšín a slivovice (zaplatí).

Verunka.

Což pak nějaké malé zpropitné pro sklepníka?

Sýkora.

Zde máš! vezmi 3 krejcarey za tvé dobré zprávy.

Verunka (pro sebe).

Tři krejcarey, k tomu není v skutku zapotřebí Ameríkána!

Sýkora (svůj vak pod pažím).

Až budu v Kostelci nad Labem — potom začnu znovu hledat bílý dům s zelenými okenicemi a žlutými záclonami.

Potloukal (důvěrně).

Všude najdete žluté záclony!

Sýkora (taktéž).

A důvěrníka, he? čtveráku! vy jste mi notně zatopil! (jakoby mu něco napadlo) Apropos! právě mi něco napadá.

Všickni (přiblíží se).

No! co pak?

Sýkora.

Především, když nyní přijdu tam nad Labe, aby snad paní Sýkorové nenapadlo sem se navrátit — to by nebyl právě špatný žert! (běží odtud, věřitelé jej pronásledují s pokřiky: Naše peníze! zaplaťte nám! atd. Hosté se smějí.)

20. (poslední) výstup.

Komisař. Stráž. Předešlí.

Komisař.

Co pak znamená ten křik, ten škandál!

Sýkora.

Bohu díky, pane komisaři, že mi přicházíte ku pomoci, ti lidé by mne roztrhali!

Komisař.

Proč to, co pak to? mluvte!

Věřitelé.

Pane komisaři, ten pán si nás dal objednat s tím podotknutím, že chce zaplatit dluhy své paní — a teď se zpouzí dostát slovu.

Komisař.

Pane Sýkoro, jak tomu mám rozumět?

Sýkora.

Ano, mé paní, zcela dobře, ona jest ale v Kostelci nad Labem a ne nad Orlicí — po paní Drahejšové mně nic není a po tom malém Procházkově Svobodovi, který by dle zákonů přírody místo 7mi 10 let čítati musel, potom mi také nic není, a po tom pánu domácím hospodáři, po tom mi docela nic není; jedním slovem zde mi na žádném nic nezáleží. (Křiče) Jaká jest to nespravedlnost na člověčenstvu, že jest více míst stejného jména, já náležím tam k Labi a ne k Orlici; tedy s Bohem na vždycky. Na shledanou. (Odběhne. Všeobecný smích.)

Dle Homburga vzdělal Alois A. C.

Oběť žárlivosti.

Novoletka ze života českého umělce od A. Melišové-Körschnerové.

(Dokončení.)

Nenadálá smrt výtečného českého umělce byla dlouhý čas hlavní osou, kolem nížto se hovor ve veřejných místnostech a salonech v Londýně otáčel. Ztráta jeho byla od veškerého umění milovného obecenstva a od umělců Londýnských vřele oželena; avšak co bylo vše to proti nesmírné bolesti a žalu, ježto Giulietta pro milovaného a nešťastného Kočvaru cítila.

Ve svém hlubokém zármutku chtěla z počátku v klášterním úkrytu mladistvý věk svůj dokončiti; avšak na prosby a domlouvání svých příbuzných upustila od svého úmyslu. U italské opery v Londýně nechtěla více zůstati a odebrala se brzy po oné smutné události do své vlasti — Neapole.

Minulo pět let. Giulietta, kterážto úplný rok smrt svého miláčka oplakávala, vystoupila na velké doléhání ředitele divadla San Carlo co primadonna na divadle a zbudila svým stříbrozvučným hláskem a výtečnou dramatickou hrou nesmírné sensací. Zármutek, jenž na srdci jejím hlodal, utišil se poznenáhla a rozkošný život jejího stavu zaplašil všechny chmury, které snad zpomínkou na Kočvaru v myslí její vystoupiti mohly. Giulietta obklopena byla ctiteli, zbožňovateli a nápadníky, kteří o závod se snažili, nějakou rozkoš neb nějaké překvapení jí způsobiti.

Mezi nimi ucházel se hlavně o její přízeň hrabě Marochetti, jeden z nejbohatších šlechticů, jemuž konečně, davši s Bohem umělecké dráze, svou ruku podala. Právě byla zaměstnána přichystáním svého svatebního šatu, anto komorná

na stříbrném talíři psaní z pošty přinášela. Bylo jich dnes velmi mnoho, neb četný počet přátel, jichžto si Giulietta v čase svého uměleckého působení získala, pospíšili si, každý alespoň několika slovy své blahopřání k dnešnímu sňatku na jevo dáti. S veselou tváří přelítla Giulietta jeden lístek za druhým; tu však zahlédla mezi množstvím psaní malý, ušpi-něný lístek na sprostém papíru a v prvním okamžiku myslila, že tento pouze náhodou mezi ostatní přišel; avšak když blíže na něho pohlédla, přesvědčila se, že jí náleží. Otevřela jej; avšak brzy zmizel rozmar z jejího obličej, líce poněkud zbledly, nohy se jí třásly, tak že se na blíže stojící pohovku zasednouti musela. Řádky třesoucí se rukou psané zněly následovně:

Milovaná Giulietto!

Den mého života chýlí se ku sklonku a zlým svědomím rozervaná duše dychtí po úlevě; avšak dříve než se s tělem na vždy rozloučí, chovám ještě jednu žádost, kteráž, nebude-li vyplněna, moje muka zdvojnásobí. Nešťastná náruživá láska k Vám a zárlivost Omicina na umění Kočvárovo byly příčinou smrti Vašeho miláčka, jehož jsem s pomocí Omicina lstivě a na ohavný způsob o život připravil. Omi-

činem jsa prozrazen a od soudu stíhán, musel jsem z Londýna prchnouti a nesměl jsem, jsa za zločince vyhlášen, nikde veřejně vystoupiti. Skryl jsem se před spravedlností; avšak před soudcem vnitřním ukrýti jsem se nemohl. Oddal jsem se v zoufalosti pití a jiným zničujícím vášním, aby osten vnitřního tryznění otupily. Vysílen duševně i tělesně vlekl jsem se od místa k místu, až mne bída a choroba překonaly. Nyní zde ležím co umírající žebrák a zločinec, který jen Vaše odpuštění očekává, by ducha vypustiti mohl. Mějte milosrdenství a pospěšte k loži umírajícího

Bernardiniho.

Giulietta sedla rychle do kočáru a brzy octla se před malým bídným domkem, kdež Bernardiniho se smrtí zápasícího na slámě našla. Jakmile zemdlený Giuliettu byl zočil, vztáhl prosebně obě ruce k ní. „Odpusťte,“ zašeptal tiše, „odpusťte nešťastnému.“ Hluboce dojata podala mu tuto ruku svou, kterou on k svým ssinalým rtům přitiskl. „Díky, nyní spokojeně umru!“ doložil slabounkým hlasem a brzy na to na věčnost se odebral. Týž den odpoledne slavila se svatba Giulietty s hrabětem Marochettim, kterýž Bernardinimu dva dni po tom slušný pohřeb vystrojiti dal.

Feuilleton.

Dopisy z Čech a Moravy.

Z Chrudimi, 16. března. (Příčiny klesání kostelní hudby.) V dopisu o kostelní hudbě v Chrudimi, jenž v čísle 6tém těchto listů od 20. února t. r. podán jest, vyjíždí si pan dopisovatel velmi určitě a nešetrně na ředitele kůru Chrudimského s výčitkami, že provedení Vintrovky mše na den narození Páně m. r. obstojné, ano mdlé bylo, že druhý svátek Führerova pastorální mše se dávala, že se kostelní hudba řemeslnicky odbývá, proč se patričné zkoušky neodbyvají — konečně že kostelní hudba Chrudimská patrně klesá, a že velebné duchovenstvo k tomu více nepřihlíží. Kdyby pan pisatel nadzmi-něných výčitek jen dosti skrovnou známost poměrů hudebních, zvláště organizace kůru našeho města byl měl, nepochybuji, že by své posuzování zdejší hudby kostelní v mírnějším tónu byl napsal. Ředitel kůru, jemuž pouze čtyři placení choristé přidělení jsou, odkázán jest výhradně na podporu ochotníků, jichž veliká sice část zde se nachází, avšak jen o zvlášt-ních největších svátcích velmi zřídka ale v zkouškách, a to v malém počtu se účastňuje, tak že na pozvání ku zkoušce pro kostelní hudbu z většího dílu pouze choristé a několik zpěváků altových a sopránových se dostaví. Nejsa spolu učitelem školním jako pan ředitel kůru sou-sedních Pardubic, nemá ředitel zdejšího kůru ani moci, aby školákům navštěvování zkoušek neb kůru naříditi mohl; není tedy divu, jestliž soprán a alt častokrát jen jednoduše neb po dvou slabých zpěvácích

obsazeny bývají, kdež naproti tomu před zrušením závazku učitelů ku podpoře hudby kostelní nejen tito v úplném počtu, nýbrž i školáci jak při zkouškách, tak i při produkcích se účastnili. Uváží-li pan dopisovatel dále, že pan Čeněk Vinař, jenž dekretem zdejší slavné městské rady za varhaníka chrámu Chrudimského s vedlejšími závazkem vedení kapely městské zvolen byl, pouhým hostem kůru našeho se označuje, jak dopisovatel sám v dopisu podotkl, že pan kapelník Čeněk Vinař ve mši Führerově se účastnil, jakoby v jiných mších spoluúčinkovati nemusel, toť očekávati nelze, aby provedení mše bez dirigování od ředitele kůru, hraním na varhany zaměstnaného, řemeslnicky se neodbyvalo. Aby kostelní hudba Chrudimská patrně neklesala, zapotřebí především výdatné a hojné podpory od pánů ochotníků a hudebníků městské kapely, jakož i samostatného, neodvislého postavení ředitele kůru, jemužby toliko překážek, až posud působení jeho uslabujících, v cestě nestálo, jelikož on toho vinu nenese, jestliže ku provozování mše, často i nevelké, buď žádný aneb jen velmi málo hudebníků městských se dostaví, poněvadž tito k spoluúčinkování při hudbě kostelní ni žádným závazkem nejsou poutáni. Konečně nemůže se zdejšímu velebnému duchovenstvu výčitka nezasloužená činiti, jakoby k hudbě kostelní více přihlížeti mělo, an z uvedených poměrů, hudbě kostelní nepřiznivých, patrně, že nejen pánům ochotníkům, ale i hudební-

kům městské kapely žádný poroučení nemůže a nesmí. Pokud páni ochotníci a hudebníci městští spojenými silami ředitele kůru podporovat nebudou, potud nelze také příznivého pokroku a zdárného vývinu hudby kostelní požadovati, a jen uskutečněním oněch výminek možno řediteli kůru, všeobecným požadavkům ze vsí síly zadost učinit.

F. H.

Z Josefodolu. (Pěvecká zábava.) Zdejší zpěvácký spolek řízením ctihodného a zasloužilého ředitele pana Karla Částky uspořádá dne 25. března 1862 pěveckou zábavu, jejížto program je následující: I. Oddělení. 1. „Zpěv českých jinochů,“ sbor, básně a hudba od J. Luňáka. 2. Sbor od Reissigera. 3. „Lidské srdce,“ sbor, hudba od J. Otta. 4. Sbor od V. Fischera ml. 5. „Pochod,“ sbor a hudba od C. Kuntze. II. Oddělení. 6. Sbor od Jul. Otta. 7. „Les a háj,“ sbor, hudba od J. G. Georga. 8. Sbor od K. M. z Webrů. 9. „Svět se točí,“ sbor, hudba od E. Vašáka. 10. Sbor s tenorovým solem od J. Beschnitta. Jak z programu vysvítá, zachovávána jest úplná rovnoprávnost, neboť je 5 českých a 5 německých sborů. O zachovávání rovnoprávnosti má největší zásluhu milovaný vůbec p. ředitel Částka, a tato zásluha nabude ještě větší platnosti, uváží-li se, že při velikém počtu úřadů německých (jsou to úředníci z to-várny Kosmanovské), přec rovnoprávnost se šetří. Sláva panu řediteli Částkovi!*)

*) I my voláme mu třikrát: „Sláva!“ Red.

Z Jičína. (Akademie.) Dne 25. března t. r. uspořádal zdejší zpěv. spolek ve skvostně osvětleném sále u „města Hamburku“ akademii spoluúčinkováním velectěných ochotníků ku prospěchu vytopenců. Nyní to bylo po druhé, co náš zpěv. spolek vystoupil. O první produkci nechci již mluvit; za to však zmíním se obšírněji o této. Beseda otevřena byla proslovem, jež sl. F—ova výborně přednesla, na to následoval Storchův dvojsbor „Života zpěv,“ v němž mladistvý Jičínský bassista solu druhého bassu úplné platnosti dodal. Sbor šel velmi dobře a došel pochvaly. Slečna J—ova z Hradce Králové zpívala dvě písně „Hubinku“ od Arditiho a „Vlast“ významně a zbudila svým velmi příjemným, vyrovnaným a zvláště ve vyšší poloze okrouhlým hlasem velkou pozornost a došla tak velkého potlesku, že ještě jednu píseň „Ztracené srdce“ od Pivody přidala, při čemž ji pan R. vkusně na piano doprovázel. Chvalné zmínky zasluhují dvě dámy, kteréžto koncertní kus pro piano od Webra pro 4 ruce velmi uhlazeně provedly a pochvaly došly. Oddělení toto ukončilo se sborem „Milenka“ od Jelena, kterýž, jakož ostatní dva sbory, s příznivým výsledkem se potkal. V druhém oddělení překvapil nás pan farář z Veselé hrou na zřídka vídaný nástroj „drvoslam“ (Strohfiel). Přednesl valčík na národní písně a pak variace na národní písně. Ačkoliv nástroj tento příjemně zní, nehodí se přec k veřejným produkcím; tím méně ale, provázejí-li ho nástroje smyčcové. Pan farář osvědčil při všem velkou umělost a technickou obratnost a byl dvakrát vyvolán. Píseň „Černá země“ od Fr. Vogla, která na to následovala, neměla velkého účinku, a to z té příčiny, že bassista B., jenž ji zpíval, nebyl disponován. Humoristické čtení „Láska a právníctví“ poskytla nám milé zábavy. Beseda ukončila se sborem „Kovářská“ od Fr. Vogla, která rázně přednesena byla. Velké pochvaly zasluhuje horlivý pan ředitel zpěv. spolku, jenž s vytrvalostí sborům vyučuje a výkonní údové, kteří s velkou pilností a snahou se cvičí. Kéž pokračuje statný náš spolek na své vytknuté dráze k oživení společenského života a k probuzení národního života. (—ř)

Z Kourími. (Josef Hercík †.) Po vlastech našich vůbec známý koncertista na housle, Josef Hercík dokončil dne 16. března t. r. v Moránu pouť života svého a byl dne 18. března v Čestíně pochován. Dobročinný a srdečný tento houslista pochází z Bystré blíž Náchoda, kdež se okolo r. 1806 narodil. Dne 9. března dával Hercík poslední svůj koncert v Čestíně a chtěl se odebrat do Zbraslavic, tu ho však překvapila v Moráně, místu to as hodinu cesty od Uhlířských Janovic vzdáleném — bohyňě smrti Morana. Povídá se, že si po obědě zdríml a na stole usnul — na vždycky. Mrtvice ho ra-

nila. Josef Hercík byl až do poslední chvíle života svého hudbě věren a věnoval jí celý život svůj. Ve svém pokročilém stáří počínal si Hercík věru jako jiných bujarý, co se vřelosti a cituplnosti hry jeho dotýče. Kdo jej hráti slyšel, nezapomene zajisté na jeho krásný flageolet a jeho technickou obratnost. Svým koncertováním získal ve vlasti naší zvláště v menších městech čest i vážnost. Naposledy před smrtí koncertoval v Zásmukách a Uhlířských Janovicích. Hercík chtěl letos podniknouti uměleckou cestu do Rus, avšak smrt mu v tom překazila. Kdo se stal dědicem jeho houslí a jeho musikalii, jakož i den jeho narození a kde v hudbě vzdělán byl, budu hledět vypátrati. J. H.

Z Pardubic. (Akademie.) Zpěv. spolek uspořádal v neděli dne 30. března v sále „Odeonu“ na Veselce velikou hudební a deklamatorní akademii, při které účinkovali slečna Marie Kōrschnerova a pan J. L. Lukes z Prahy. Program byl následující: Proslov „Tri doby Pardubic,“ od A. Melišové, red. „Lady.“ 1. pochod „Vzhůru ku zpěvu“ od Čeňka Vinaře. 2. Národní písně, přednesl pan J. L. Lukes. 3. „Já jsem Češka,“ deklamace od Čejky, přednesla slečna Marie Kōrschnerova. 4. a) „Zrušení slibu“ a b) „Vávra,“ sbory od E. Nápravníka spolku věnované. 5. Píseň „Češka,“ od Fr. Škroupa, přednesla slečna M. Kōrschnerova. — II. 1. „Pravý Čech,“ píseň pro tenor od Procházky, přednesl pan J. L. Lukes. 2. „Naše probuzení“ od L. Procházky. 3. Dvojpěv od Fr. Pivody pro tenor a baryton, přednesli pp. Jan Tomšů a Fr. Janda. 4. Národní písně, přednesl pan J. L. Lukes. 5. Staročeská, ve sbor uvedl Ferd. Heller.

Z Plzně. (Divadlo.) V pátek dne 21. března dávali ochotníci zdejší ve prospěch vytopenců veselohry „Dobré jitro“ a „Rohovín čtverrohý“ od Václ. Klicpery. Slečna L. přednášela, dříve než představení počalo, poetický proslov od F. J. Kamenického s pravým výrazem a došla, jakož i básník proslova pochvaly. Oba kusy byly od ochotníků velmi čacky provedeny a účinkující pohybovali se v obou kusech volně a nenuceně. Chvalné zmínky zvláště zasluhují dámy M. a K. a pánové M. Br. a Sp. Orkestr vedením důkladného kapelníka pana Matese provedl ouverturu ze slovanských nápěvů od Ed. Nápravníka a kadrylu z národních písní výtečně. Čistý výnos představení obnášel 145 zl. 53½ kr. r. č.

Obzor umělecký.

Básnictví. Stokholmská akademie věd a umění přikla profesovi Hagbergovi za přeložení všech děl Shakespearových do švédštiny národní odměnu 3000 tolarů.

Divadlo. V divadle „Gymnase“ v Paříži líbily se před nedávnem dvě jedno-

aktové veselohry a sice „L'Echéance (Propadlý den) od Meilhaca a Delavigne a „Après le bal“ (Po bále) od Girandina a Delacoura. V prvním hraje jistý Rus Boroskin, v druhém Jindřiška, mladá vdova hlavní roli. Oba kusy jsou sice jednoduché ale pikantní.

— Budínské uherské divadlo vypsalo tyto dni dvě ceny po 60 dukátech za dva kusy pro lid, z nichžto by se v jednom potřebnost a užitečnost odlučováním lesa a pastvy jakož i zcelování polí; v druhém užitečnost jednoty k pojišťování života a proti ohni lidu představila.

— „Marsa“ je titul 5aktové drámy od K. Heigla, která se v Berlíně dne 22. m. m. s příznivým výsledkem dávala. Hlavní osoba kusu tohoto je Marsa, dcera ruského kupce a Ivan Vasiljevič, car ruský. Reč v jambech držena je z větší části poetická, a karaktery jsou veskrz určitě kresleny a dialog je poutavý. Nejvíce vynikl Dessoir co car a sl. Pelletova co Marsa. Kus tento hodil by se výborně pro české divadlo.

Hudba. Halévy Jacques Fromental, slavný skladatel francouzský, zemřel dne 17. března. Halévy narodil se dne 27. května 1799 v Paříži a pocházel z rodičů židovských, studoval v Pařížském konservatoriu, konal umělecké cesty po Itálii a navrátil se zvolen jest za profesora harmonie na konservatoriu Pařížském a r. 1829 ředitelem zpěvu u velké opery. R. 1833 stal se členem akademie krásných umění a místo Fetise profesorem komposice na konservatoriu, r. 1854 ustavičným tajemníkem. Jeho nejznámější opery jsou „Židovka“ — „Blesk“ — „Guido a Ginevra“ — „Královna Cyperská“ — „Mušketýři králové“ — „Údolí Andorské“ — „Jezero růžové“ — „Bouře“ — „Věčný žid.“ Halévy byl r. 1858 zvolen do komitě pro uvedení všeobecné „ladičky“ a dne 7. června 1859 dávala se od něho kantáta „Italie,“ jižto složil se Saint Georgesem. Halévy pracoval velmi pomalu a stokrát propiloval rádek, než jej na čisto přepsal. Nedostávalo-li se mu nadšení, chopil se zvláštního prostředku. Dal k ohni přistavit samovar a při jednotvárném šumění vařící se vody počala jeho fantasie plápolat. Uváděl-li nějaký text do hudby, měl vždy svého bratra Leona při sobě, jenž mu slova dle potřeby přistřihovati musel a proto v Paříži „básnickým chirurgem“ nazván jest.

— Známý Pařížský kritik a hudební spisovatel Adrian Delafage zemřel před nedávnem.

— „Vykladačka karet“ jmenuje se opeřetka od Suppého, která se co nevidět v Treumannském divadle ve Vídni provozovati bude. K tomu cíli engažovány jsou čtyry nové zpěvačky a pan Markvort z Prahy vystoupí poprvé v této novince.

— Richard Wagner píše nyní komickou operu „Hans Sachs,“ k nížto text sám byl napsal.

Malířství. V Düsseldorfu zemřel dne 19. března t. r. dřívější ředitel tamější malířské akademie a zakladatel Düsseldorfské malířské školy Vilém ze Šadova v 73. roce svého stáří. Byl syn sochaře a rektora akademie Jana G. Šadova, šel r. 1811 do Říma, kdež s Overbeckem a Corneliusem pospolu účinkovali a došel r. 1819 v Berlíně svými obrazy velké pochvaly. Vyvedl bachanal v prosceui Berlinského nového divadla, a jiné historické obrazy. R. 1826 stal se ředitelem Düsseldorfské akademie, kdež až do r. 1859 setrval. R. 1843 dán byl do stavu šlechtického.

Z Prahy.

České divadlo. V neděli dne 30. března dával se ve prospěch kapelního mistra p. E. Tauwitze Goethův „Faust.“ Překlad od J. Jiř. Kolára; hudba od Lindpaintnera. — Goethův Faust požaduje obzvláště umělé herce, ale i obzvláště naladěné obecenstvo. Faust jest básně pro muže, jenž své názory do života leckdes nenasbírali, pro ženy, jimž se někdy zachtělo, ponořiti se aspoň na okamžik v hlubiny myšlenky a citu. Žeby Faust byl také pro děti, to jsme se teprv v neděli dověděli. Jako bychom to publikum maličkých před očima viděli, kterak se těšilo, když — rozumí se, do vyšší společnosti — zavítalo a spolu návěští, že se bude dávat český Faust. Milost pán se ironicky usmál, milost paní pokynula na přisvědčení hlavou a řekla: pošleme děti! Tím se as stalo, že se po všech lóžích toho mladinkého světa hemžilo, jakoby se provozovati měla prostě zdramatisovaná Schmidova povídka „Ostereier“ aneb „Wie Heinrich von Eichenfels zur Erkenntniss Gottes kam“ aneb jiná pro mládež shotovená. Ale Faust je populární jméno. Každé dítě ví, že se zapsal čertu, že uměl všelike čarodějské kumsty vyvádět a posléze že si čert proň přišel. Kdož ví, jestli milost pán a milost paní také jenom totéž si nemyslí o Goethově Faustu a proto vzali lóži a poslali tam děti. Jak se ta mladátka as těšila na toho Fausta s tím čertem! Obáváme se, že spokojenost jejich nebyla úplná. Všecko by se jim bylo líbilo, mimo ty dlouhé řeči, které měl Faust brzo sám s sebou, brzo s čertem a čert s ním. Což si as ti chlapečkové, ano i někteří a některé jiné myslili, že si ti dvě spolu vypravují. A ta hudba Lindpaintnerova — té jakoby pro ně ani bylo nebývalo. Jen některý ten chlapeček naslouchal — snad čekal, přijde-li po introdukci nějaký valčík neb polka! Nasytivše se pohledem na nadějně malé publikum, podívejme se na okamžik na jeviště. — Nejprv Faust — ne, to nebyl Faust Goethův, to byl Faust — pana Ši-

manovského. Uznáváme nadání jeho, kde mu vystoupiti jest co činný, k rázným skutkům hotový muž, ale Faustova skepsis neleží v povaze jeho. Chladné rozjímání a citlivé pohnutí rozestaveno jest ve Faustu po stupních tak rozličné výše naladěni a rozehráni, že tak, jako už v básni samé celé knihy výkladů se napsaly, neméně by se napsati daly o způsobu představení, o charakteristickém vyznačení myšlenek, zvláště provedenou deklamací, atd. Není zde místa ku provedení důminek, ale tolik za jistotu platí, že monotonie a deklamatorní ráz, kterým se český náš Faust hned v prvních monologách vyznamenal, neodpovídá Goethově myšlence. V samohlavkách těchto se jeví už všecky stupně později vystupující povahy Faustovy nyznačeny, což u našeho Fausta příliš splývalo, čímž ovšem podstatné se vytratí dojmy. Mefisto p. Kolárův byl celkem dobrý, aspoň zajisté promyšlený a s uměleckou intencí provedený. Škoda, že někdy i čert má špatnou paměť, tak že mu suffleura příliš potřebí. — Valentin p. Kolára ml. by byl dokonalejší, kdyby p. K. nezapomněl na nutné modulace. Umírajícímu ku př. nemožná tak dlouhou řeč jedním takorak razem pronesti, ba zapomenouti nelze, že tu patrná gradace rozevřívání se až k nejvyššímu stupni, ku prokletí. Poslední moment tento jinak živě nyznačený, by byl ještě více světla a psychologické pravdy nabyt, kdyby předcházející momenty se byly rázem přechodu značovaly. — Ostatních hra prošla, slečna Libická se v některých scénách vyznamenala. Objevuje pokrok od stupně k stupni. Ostatně — jak pravíme — bylo nám Goethova Fausta a Lindpaintnerovy hudby líto, že ji tolik děti poslouchalo!

Česká opera. Při známém dosti charakterném obsazení dávala se ve čtvrtek dne 27. března již po třetí Marta, a nevíme, zda-li p. ředitel aneb kapelník p. Mayr aneb [snad některá třetí osoba toho vinu nese, že se „Vodař,“ ku kterémuž se již zkoušky konaly, nedával. Buď si to již jakkoliv, my nemůžeme při podobném klabosení mlčeti a klademe řečeným pánům na srdce, aby se k obecenstvu šetrněji chovali. A vůbec přáli bychom sobě, by si přece jednou náš slavný intendant tohoto hospodaření povšimnul a v prospěchu věci samé energicky zakročil, neb jinak ochabne obecenstvo naše a my nedočkáme se žádného pokroku. Tolik pro dnes.

Fr. — Koncert ku prospěchu obědů zdarma pro techniky. — Koncert cellisty D. Poppera. — Koncert akademického spolku. — Koncert konservatoria. (Dokončení.) Koncert ku prospěchu akad. čtenářského spolku vynikal již po tři leta programem z původních českých skladeb a pak tím, že síly v něm účinkující domácí byly. V letošním koncertě udělala se však vý-

minka a to přivoláním chvalně známého virtuosa maďarského pana Reményiho, za kteroužto spolku povděční jsme. P. Reményi přednášel fantasii na Hugenotty pak fantasii na maďarské a konečně i na české národní písně. Jeho ohromná technická zručnost, jeho v nejtěžších místech vždy čistá intonace; jeho podivuhodná bravoura pak jeho velký a zvučný tón a konečně jeho zvláštní, cituplný přednos stává ho do řady nejprvnějších virtuosů. Reményi dosáhl nekonečné pochvaly a hlavně za přednos národních písní bouřlivého potlesku. Dále účinkoval p. Popper, o jehož hře jsme se již zmínili a přednášel svůj z části velmi zdařilý a pěkně instrumentovaný koncert pro cello s velice příznivým výsledkem a byl pochvalou odměněn. Sl. Bož. Svoboda odehrála dvě věty koncertu pro piano od Chopina. Z instrumentálních kusů slyšeli jsme toliko půvabnou a pikantně instrumentovanou ouverturu od našeho V. H. Veita. Paní Procházková zpívala písně od Škroupa a Jelena; slečna Ehrenbergrova arii z „Libušina sňatku“ od Škroupa a pan Lukes z němčiny přeloženou arii Štásonovu z Ebertovy „Vlasty“ a dvě české národní písně. Všichni tři byli za výtečný přednos hlučnou pochvalou a potleskem vyznamenáni, a zvláště p. Lukesovi dostalo se ho u velké míře od obecenstva. Zpěv. spolek „Hlahol“ přednesl Lachnerův z němčiny přeložený sbor s tenorovým sólem a Vojáčekův zajímavý a efektní sbor „Před nepřitelem.“ Obecenstvo bylo velmi četné. — Jak známo náležejí koncerty konservatoria k nejlepším a nejsolidnějším, anto skladby v něm provedené po bedlivých a přísných zkouškách obecenstvu se předvádějí. I letošní první koncert potvrdil dobrou pověst tohoto ústavu. Z instrumentálních kusů slyšeli jsme bujarou Mozartovu symfonii G-moll a Reineckovu koncertní ouverturu k „Aladinu“ a musíme vyznati, že mladistvý orchestr obě skladby s podivuhodnou správností, nuancemi a v duchu skladatelů provedl. Hlavní zásluhu o zdařilé provedení má ředitel konservatoria p. Bedř. Kittl, jenž při vstoupení vřele uvítán a pak potleskem a pochvalou odměněn byl. Dále pískal chovanec V. Horvitz koncert pro fagot od K. M. Webra s velkou zručností a učinil svému mistru panu prof. Groszovi čest. V chovanci A. Sittovi, jenž Spohrův koncert E-moll pro housle přednášel, seznali jsme nadaného žáka p. prof. M. Mildnera, který značného stupně technické sběhlosti dosáhl a se také do ducha přednesené skladby zahloubiti zná. Při pilných študiích vynikne zajisté mladý tento chovanec a bude opět důkazem výtečné metody paně Mildnerovy. Co se zpěvu dotýče, přednášeli operní zpěvkyně, slečny Horinova a Fischerova duetto ze „Zlodějské straky“ od Rossiniho, z nichžto se nám zvláště líbil zvučný a silný hlas

sopranistky sl. Horinovy. Chovanci jakož i obě operní zákyně došly pochvaly. Upozorňujeme při této příležitosti slavnou direkti, aby přání českého obecnictva vyhověla a také jednou nějakou českou arii neb duetto do programů svých koncertů přijala.

r—r

— Ondřej Fortner †. Výtečný sochař Ondřej Fortner, jenž se dne 16. června 1809 narodil, zemřel dne 14. března t. r. v Mnichově. Jeho otec byl zlatník a on se též tomu řemeslu věnoval. Na to obrátil se k historickému malířství a přestěhoval se r. 1840 do Mnichova. Zde si získal chvalné pověsti čekaněnou prací (Zisilier-Arbeit) na výstavce na stůl pro prince Maxmiliána. Poslední jeho práce, ozdobení sálu v renesančním slohu náradím téhož slohu pro Petrohrad. Mimo jiné zhotovil stříbrný pokál, jež někteří členové umělecké jednoty dne 13. září 1859 hraběti Fr. Thunovi věnovali.

— Malíř p. J. Strominger dohotovil pěkný obraz na plátně, jenž představuje rytíře Dalibora ve vězení hudoucího. Obraz tento stojí u majitele na Smíchově č. 101 25 zl. r. čísla.

— Pocta Ed. Reményimu. V sobotu dne 22. března odbývána v měšťanské besedě slavnostní zábava, v níž se také slovutný umělec maďarský p. Eduard Reményi účastnil. Husitská píseň a pochod Rákoczyho vzbudily zase nekonečnou bouři. Z domácích sil výtečně spolupůsobili slečna Brennerova, paní Bělská, p. Hardtmuth, p. Popper, p. Šamberk a p. Lukes. Zábava počala mužským čtvero zpěvem velmi zdařile provedeným. Po koncertě odevzdal p. dr. Jul. Gréger, jmenem žurnalistů, spisovatelů a umělců českých p. Reményimu skvostný pohár co památku na Čechy; Vítězslav Hálek mluvil za mladší básníky české a Josef Barák jmenem našeho studentstva. P. Reményi hluboce dojat vřelými slovy děkoval a na sbratření národu maďarského s českým vřelý připitek pronesl. Hlučné „Sláva národu maďarskému“ dáno slavnému umělci za odpověď. Na to ještě odevzdal p. Huleš, co předseda besedy měšťanské, čtyry drahocenné zlaté knoflíky košilní p. Reményimu, jenž dnes večír s Drážďanským vlakem naši Prahu opustí.

— Reményi. S večerním Drážďanským vlakem dne 24. března opustil Prahu slavný maďarský umělec Ed. Reményi, odebíraje se přes Lipsko do Berlína, kdež koncerty dávatí hodlá. Hlučná „Sláva“ i „Eljen“ ozvaly se při odjezdu ze sterých prsou na nádraží shromážděných ctitelů jeho. Na památku darovány jsou jmenem akad. čten. spolku české národní písně v skvostné vazbě. Avšak také z jiných stran dostalo se výtečnému Maďarskému umělci mnoho skvostných darů. Tak

mu podal dr. Gréger dne 22. t. m. v měšťanské besedě, jak již svrchu podotknuto, ve jmenu českých spisovatelů a umělců skvostný stříbrný pohár, p. Huleš čtyry skvostné zlaté knoflíčky ve jmenu měšťanské besedy, a kněžna z Thurn-Taxisu drahocenné stříbrné jídelní náčiní.

— Rekviem. Zdejší měšťanský sbor ostrostřelců uspořádal dne 24. t. m. v 10 hodin ráno ve farním kostele u nejsvětější Trojice slavné smutečné služby Boží za zemřelého generala jezdeckého, Františka hr. Šlika, jenž byl majetníkem třetí setniny ostrostřelců.

— Prozatímní divadlo. Prozatímní divadlo bude dle plánu od p. stavitele Ulmana zbudováno z nehořlavé látky. Na nábreží bude míti šířky 9 sáhů, proti staré solnici přes 14 sáhů a proti přívozní ulici 11 sáhů. Tato průčelí mají býti stavěna ve slohu renesančním. V podzemí (se strany přívozní ulice parter) bude míti dva průjezdy skrze nábreží do řeky, dva prostranné sklady na divadelní náradí a palivo, pak topírny a vchod se schody, které budou spojovati všechny prostory. V přízemí budou tři vchody pro vozy, tři pro pěši a vchod pro herce, pak předsíň, z níž lze se dostat ke všem vchodům. V předsíni budou dvě kanceláře k večernímu prodávání lístků a jedna denní kancelář. Každé poschodí bude míti své schody. Veškeré schody budou kamenné, jakož i všecka prostranství v přízemí klenutá. Podlaha výstupku bude 10½ stopy nad přívozní ulici zvýšená, aby se předešlo nebezpečnosti, jež by povodní hrozilo. Hlavní vchod má býti tak velký, jako v zemském divadle. V prvním i v druhém patře bude 17 lóží. As v prostřed divadla bude amfiteatr se 7 řadami stolic. Prozatímní divadlo bude zřízeno jen as pro 900 neb na 1000 diváků. Po zbudování národního divadla má se z něho státi divadelní sklad.

— Koncert Žofínské akademie bude ve středu 2. dubna 1862 o páté hodině odpoledne v sále na Žofínském ostrově uspořádán. Program. 1. Tri církevní písně: a) „Píseň sv. Vojtěcha,“ pro smíšený sbor. Melodie z X., harmonie z nynějšího století. b) „Píseň sv. Václava,“ pro smíšený sbor. Melodie z XIV., harmonie Václ. Holana ze XVII. století. c) Ranní píseň: „Noc temnou přechkavše,“ pro sbor v jednozvuku, ze XVI. století. 2. „Patrem,“ pro smíšený sbor o tři hlasech od roku 1573. Vyňato ze starého zpěvníku knihovny hlav. města Prahy. Do nové partitury uvedl V. Friml. 3. Canzon Vilanesca alla Napolitana: „Chi la gagliarda“ od Baltazara Donatiho. Neapolitánská venkovská píseň od r. 1558, pro smíšený sbor. 4. První kus z rekviem, od Francesca Durante; pro smíšený sbor, housle, violon a varhany.

5. „Am Bodensee,“ dva smíšené sbory od Rob. Schumanna. Op. 59. 6. „Blahoslavenství“ pro solový, baritonový hlas a smíšený sbor s průvodem varhan od Fr. Liszta. Sólo zpívá pan Bed. Gerstenkorn; varhany hraje pan ředitel kůru Jos. Förster. 7. a) „Hymne an den Unendlichen“ a b) „Gott der Weltschöpfer,“ dva smíšené sbory od Fr. Schuberta. Op. 112.

— Naše výtečná virtuoska sl. Vojtěška Zadrobilkova účinkovala duchaplnou hrou svou na piano v Dukově (v Horvátsku) při příležitosti jmenin vlasteneckého biskupa Strossmayera, kamž schválně povolána byla. Sl. Zadrobilkova rozehrála veškerá srdce a odebrala se dne 22. března opět do Osieku, kdež koncert ve prospěch jihoslovanské akademie dávatí zamýšlí.

— Pan Kornel Stankovič vydává „Srbské národní písně“ i s nápěvy. Cena předplatní 3 zl. 50 kr. Na krásné tyto písně lze se předplatit u vydavatele ve Vídni (Glacis 500).

Hudební literatura. Právě vyšel druhý sešit původních čtvero zpěvů „Záboj,“ obsahující dvojsbor: „Vzhůru ku zpěvu“ (slova od Karla Starého, hudba od Eduarda Nápravníka, kapelníka v Petrohradě) v hlasích i v partitūře. Dvojsbor tento doporučovati, považujeme za zbytečné; neboť jmeno Nápravníkovo ručí nám za dobrotu jeho. Každý, kdo jeho sbor „Lovecká,“ jeho první cenou poctěnou píseň „I šepce kvítí,“ jakož i jeho fantasie „České perle,“ — „Loučení“ a jeho ouverturu „Vlastu“ zná, uvítá zajiště s potěšením nejnovější dílo tohoto velmi nadaného skladatele. Upozorňujeme zvláště spolky zpěvácké na tento dvojsbor, jenž čtyry musikální archy obsahuje a Pražskému zpěváckému spolku „Hlaholu“ od skladatele věnován jest. Předplatní cena na 6 sešitů je se zásilkou poštovní 4 zl. 59 kr.

Dur a moll.

(Haydn.) Když Haydn do Prahy ke korunování císaře Leopolda II. pozván byl, odepsal: „Kde Mozart jest, nemůže se Haydn ukázati!“ Když o smrti Mozartově se dozvěděl, zvolal hluboce dojat se slzavýma očima: „Mozartova ztráta jest nenahraditelná; jeho hra na klavíru nezapomenou v celém svém životy; ta šla k srdci.“

Listárna.

Panu dopis. v Domažlicích. Váš dopis přišel. — Panu Fr. Uh. v Sel. Začáteční cvičení pro bassu můžete dostat; avšak vysvětlivky musíme do češtiny přeložit, za kterouž příčinu zveřejněnou cenu udat nemůžeme. — Panu L. v N. „Jiříkovo vidění“ od Tyla stojí 8 zl. r. č. a nikoliv, jak v čísle 7 těchto listů udáno bylo, 7 zl. — Panu Kajk. v Děč. Mše oznámíme, objedná-li si je kdo, pak je zašlete.